

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

24 januari 2002

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GELIJKE KANSEN

Vraag om uitleg van de heer André-Emiel Bogaert tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over fundamenteel onderzoek naar preventie van pokken en het aanmaken van pokkenvaccin

Vraag om uitleg van mevrouw Marijke Dillen tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over gelijke kansen inzake arbeid en mobiliteit voor personen met een visuele handicap

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het tekort aan opvangplaatsen voor druggebruikers

Vraag om uitleg van de heer Filip Dewinter tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het eventuele verdere onderzoek naar het verband etnische afkomst en criminaliteit

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de kinderopvang in de gesubsidieerde sector

Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen

Donderdag 24 januari 2002

VOORZITTER : Mevrouw Patricia Ceysens

– *De vraag wordt gesteld om 14.04 uur.*

Vraag om uitleg van de heer André-Emiel Bogaert tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over fundamenteel onderzoek naar preventie van pokken en het aanmaken van pokkenvaccin

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Bogaert tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over fundamenteel onderzoek naar preventie van pokken en het aanmaken van pokkenvaccin.

De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mevrouw de voorzitter, het kan een eigenaardige vraag lijken, maar 11 september was ook een speciale dag. Wie dit op 10 augustus zou hebben voorspeld, zou gek verklaard zijn. Mijn vraag is het gevolg van een onderzoek dat ook in Nederland werd verricht. Uit regeringsverslagen gebaseerd op bevindingen van de veiligheidsdiensten van verschillende landen blijkt dat een van de gemakkelijkste en minst dure, maar gevaarlijkste terroristische aanslagen via het in omloop brengen van de pokken kan gebeuren.

Ongeveer een kwarteeuw geleden werd de verplichte inenting in de meeste West-Europese landen afgeschaft. Dit betekent dat er een zwaard van Damocles boven de hoofden van de min 26-jarigen hangt. Niet alleen in de Verenigde Staten en Duitsland, maar ook en vooral bij onze Noorderburen, houdt men ernstig rekening met een mogelijk terroristisch misbruik van dit biologisch wapen. De verspreiding is bewezen. 300 kilogram van het virus zijn verdwenen en niet in regeringshanden. Het is zeer gemakkelijk om het te verspreiden en te vervoeren. Na 11 september moeten we van niets meer schrikken. Er wordt dan ook met zeer bekwa-

me spoed werk gemaakt van een beleid om een eventuele pokkenepidemie uit te sluiten of minstens afdoende af te weren.

Het Nederlandse Rijksinstituut voor Virologie heeft advies uitgebracht bij de regering en heeft een dringende opdracht gekregen. Momenteel beschikt Nederland over 1,3 miljoen pokkenvaccins. Dit is zeker onvoldoende. Deze worden verdund om aldus in geval van nood vier miljoen mensen te kunnen inenten. Daarnaast heeft de farmaceutische industrie vanwege de Nederlandse regering opdracht gekregen 16,1 miljoen vaccins aan te maken. Deze voorraad moet uiterlijk tegen 30 juni 2002 ter beschikking staan.

Mocht nu in Nederland een pokkenepidemie uitbreken, dan zouden alle min-26-jarigen met de dood bedreigd zijn. In België is het steeds dansen op een slappe koord. Ik heb de kapstok van de preventie gebruikt en de bevoegdheid van Vlaanderen op dit vlak, namelijk preventie en voorlichting. Als Vlaams volksvertegenwoordiger kan ik mij enkel richten tot mevrouw Vogels, bevoegd voor het Gezondheid.

Heeft de Vlaamse regering kennis van de hierboven geschetste feiten en de bijhorende onderzoeken in andere Westerse landen ?

Kunt u hieromtrent op Vlaams niveau de nodige uitleg verstrekken, de onderzoeksresultaten meedelen en instaan voor de preventie ? Hebt u kennis van de dreiging van een eventuele pokkenepidemie ? Hebt u hierover reeds overleg gepleegd met uw federale ambtgenoot ? Hebt u kennis van onderzoeken hierover in Vlaamse universitaire instellingen, onderzoekscentra en VOI's ingesteld op fundamenteel onderzoek ?

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : De terroristische dreiging met pokken wordt door de Gezondheidsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap opgevolgd. Deze dienst dient als ankerpunt. De inspectie houdt de toestand op Belgisch vlak, in de ons omringende landen en zelfs op wereldvlak, nauwlettend in het oog. Zij adviseert mij regelmatig over de stand van zaken.

In het algemeen raad ik de inspectie aan om verder te gaan op de adviezen van de Wereldgezondheidsorganisatie. Voor preventie ten aanzien van de bevolking volgen wij het geldend advies van de Wereldgezondheidsorganisatie. Waakzaamheid is belangrijk. De WHO werkt met begrippen als waakzaamheid, knipperlicht en ingrijpen. Ik heb hier in het kader van de meningitisbesmettingen reeds over gesproken. Voor de pokkenepidemie werkt men met het principe 'Waakzaamheid is geboden'. Dat betekent dat onmiddellijk zowel de nationale als de internationale instanties op de hoogte worden gebracht, wanneer er een probleem zou opduiken. De aanpak gebeurt in overleg met de andere gemeenschap en de federale overheid. Sinds 1980 geldt het advies niet meer te vaccineren tegen de pokken, omdat nergens ter wereld nog een geval van pokkeninfectie is gesignaleerd. Er is dus nog geen reden om massaal te vaccineren, met een vaccin dat zeker niet vrij is van nevenwerkingen.

Wat Vlaanderen en België betreft, bestaat er gecoördineerd overleg met de verschillende gemeenschappen en op federaal niveau via een werkgroep bioterrorisme en chemische terreur. Hierin zetelen experts. Ook de adviezen van de Hoge Gezondheidsraad worden opgevolgd. Zo nodig kan ook de bestaande overlegstructuur tussen het federale niveau en de gemeenschappen op vlak van vaccinaties hierbij worden ingeschakeld.

Ik wens erop te wijzen dat in tegenstelling tot wat werd gesuggereerd, de bevoegdheden bij het federale niveau liggen. Al wat militair is, bioterrorisme en chemische terreur inbegrepen, is een federale bevoegdheid. Hetzelfde geldt voor de voorziening van de nodige medicatie in geval van bepaalde ziekten. Mijn federale collega, mevrouw Aelvoet, besloot reeds om een noodreserve van pokkenvaccins aan te kopen.

De bewaking van infectieziekten, het epidemisch verloop van de ziekte en het organiseren van de noodzakelijke vaccinatie, behoren tot de bevoegdheid van de gemeenschappen. De verplichte pokkenvaccinatie was vroeger gebaseerd op een federale regelgeving. Voor de verplichte poliovaccinatie is dit nog steeds het geval. Het spreekt voor zich

dat ook de federale overheid hierbij betrokken is. Daarom wordt deze problematiek op de voet gevolgd in de eerder vermelde overleg- en adviesstructuren.

Aan Vlaamse zijde wordt rekening gehouden met de adviezen van de Hogere Gezondheidsraad en de werkgroep bioterrorisme en chimioterreur. Dit past in het kader van de aanbevelingen van de Wereldgezondheidsorganisatie.

Samengevat kan ik dus zeggen dat het in eerste instantie een federale bevoegdheid betreft. Het gaat hier bovendien om maatregelen in het kader van bioterreur en ook dat is een federale bevoegdheid. De federale minister heeft haar verantwoordelijkheid genomen door vaccins aan te kopen en een permanente werkgroep in het leven te roepen die, mocht het nodig zijn, het waakzaamheidssignaal van de WGO kan uitvoeren.

Samen met u allen hoop ik dat we nooit het slachtoffer zullen worden van chemische en biologische oorlogsvorming, de verschrikkelijkste vorm van oorlogvoering die men zich kan indenken.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ook ik hoop dat die positieve eindnoot bewaarheid zal worden, maar na 11 september zou ik van niets meer schrikken.

Het gaat inderdaad om een federale materie, maar ik heb deze vraag willen aandragen via de kapstok van de gemeenschapsbevoegdheden die er wel degelijk zijn. Het zou daarom niet slecht zijn mocht u via overleg peilen naar de precieze reden waarom er in Nederland 16 miljoen vaccins worden aangeemaakt, evenveel als er Nederlanders zijn. Er moet toch een belangrijke incentive zijn geweest om dat te doen.

Graag had ik ook nog vernomen of er op dat vlak onderzoek wordt verricht door onze VOI's.

Minister Mieke Vogels : Vooreerst moet ik u antwoorden dat er grote twijfel bestaat over het feit of degenen die destijds gevaccineerd werden, nog immuun zijn. Het is precies omwille van die twijfel dat Nederland het zekere voor het onzekere genomen heeft.

Onze VOI's voeren op dat vlak geen onderzoek uit. Toen de WGO de pokken uit de wereld verklaard heeft en de vaccinaties overal stopgezet

Vogels

werden, zijn over de hele wereld slechts twee laboratoria bevoegd gebleven voor de verdere bewaking van het virus en voor het eventuele verdere laboratoriumonderzoek. Het ging daarbij om één laboratorium in de Verenigde Staten en één laboratorium in Rusland. Door de ontbinding van de Sovjet-Unie bestaat nu echter de vrees dat de nog bestaande virussen op de een of andere manier gecultiveerd en gebruikt kunnen worden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Marijke Dillen tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over gelijke kansen inzake arbeid en mobiliteit voor personen met een visuele handicap

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Dillen tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over gelijke kansen inzake arbeid en mobiliteit voor personen met een visuele handicap.

Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, helaas was ik vorige week verhinderd toen de problematiek van de mensen met een visuele handicap in deze commissie uitgebreid aan bod is gekomen.

Mensen met een visuele handicap ondervinden veel moeilijkheden in onze samenleving. In het bijzonder het vinden van aangepast werk is voor hen zeer moeilijk. Als ze werk hebben gevonden, zijn er onmiddellijk nieuwe en vaak nog grotere hindernissen. Meer bepaald het vervoer van en naar het werk blijkt een bijzonder grote hindernis te zijn. Deze personen zijn meestal volledig aangewezen op anderen. Indien ze een beroep kunnen doen op familie of vrienden, zijn er minder problemen, maar helaas kan niet iedere persoon met een visuele handicap van deze mogelijkheden genieten.

Enkele weken geleden konden we in een persartikel de getuigenissen lezen van een maatschappelijk assistente die in Brugge woont en na zeer lang solliciteren eindelijk aan de slag kon in Wachtebeke waar men iemand met een handicap wilde tewerkstellen. Sta me toe haar even te citeren : 'Ik moet

eerst een bus nemen naar het station. Daar moet een begeleider klaarstaan om mij naar het perron te brengen en mij op de trein te helpen. Een halfuur later moet ik in Gent een bus zien te halen naar Oostakker. En weer een halfuur later wacht daar een belbus van De Lijn om mij. Of liever, ik mag die vooral niet missen. Als ook maar één van de vorige stappen vertraging oploopt, moet ik een uur wachten op de volgende belbus. En 's avonds volgt dan dezelfde omslachtige procedure in de omgekeerde richting'.

Niet alleen voor het vervoer naar het werk zijn er moeilijkheden, ook tijdens de vrije tijd van personen met een visuele handicap is het openbaar vervoer geen vanzelfsprekendheid. Vervoer is nochtans een basisvoorwaarde tot integratie en emancipatie.

In dit dossier worden er vanuit Europa reeds talrijke stimulansen gegeven. Het gaat daarbij niet alleen om maatregelen van vrijblijvende aard, maar ook om verplichtende maatregelen naar de lidstaten toe. In de Europese wetgeving vinden we een basis aan artikelen ter bestrijding van de uitsluiting en ter bevordering van de integratie van personen die van de arbeidsmarkt zijn uitgesloten, waaronder de personen met een visuele handicap. Dit Europese gehandicaptenbeleid is gebaseerd op gelijke rechten, op non-discriminatie en op integratie, onder meer op het vlak van sociaal beleid, onderwijs en vervoer.

Er zijn verschillende resoluties, richtlijnen en belangrijke beslissingen van alle Europese instanties die ik hier niet allemaal zal opsommen. Belangrijk hierbij is evenwel de resolutie betreffende gelijke kansen op werk voor mensen met een handicap, waarbij de lidstaten worden opgeroepen programma's te ontwikkelen, te toetsen en te herzien om op verschillende manieren te helpen bij de integratie van personen met een handicap. Ook belangrijk is de door het Europees Parlement goedgekeurde mededeling van de Commissie 'Naar een Europa zonder drempels voor mensen met een functiebeperking' van mei 2000, die als doel heeft de toegankelijkheid voor mensen met een handicap te verbeteren. Bijzondere nadruk wordt daarbij gelegd op het bereiken van een grote synergie tussen onder meer werkgelegenheid en vervoer.

Het jaar 2003 is door de Europese Commissie uitgeroepen tot Europees Jaar van Personen met een Handicap. Tegen die datum dient ook Vlaanderen te beantwoorden aan een aantal verplichtingen die vanuit Europa worden opgelegd, onder meer betreffende de regels die stellen dat iedereen gelijke

Dillen

kansen moet hebben op het vlak van arbeid en werk. Veel personen met een handicap hebben deze gelijke kansen nog niet. Dit blijkt duidelijk uit het verhaal van de sociaal assistente.

Mevrouw de minister, in Vlaanderen blijft voor deze personen met een handicap nog steeds de hindernis van de toegankelijkheid van het openbaar vervoer, een bevoegdheid van uw collega, de heer Stevaert. Momenteel is het Vlaams Fonds betrokken bij het opzetten van aangepaste belbusdiensten in een aantal landelijke gebieden in Vlaanderen die De Lijn bedient. Het Vlaams Fonds heeft hierbij nauw contact met het Vlaams Steunpunt Toegankelijkheid binnen de cel Gelijke Kansen voor wat betreft het opzetten of bestendigen van aangepast vervoer in de stedelijke en randstedelijke gebieden. Dit is echter absoluut onvoldoende.

Zo is het noodzakelijk een centraal aanspreekpunt te krijgen waar iedereen met een handicap terecht kan met vragen over de manier waarop hij of zij zich het best kan verplaatsen van de ene bestemming naar de andere. Dit zou kunnen via een website die ook toegankelijk is voor personen met een visuele handicap.

Brandend actueel – maar niet vrij van kritiek wat de concrete uitvoering betreft – is ook de discussie om personen die als persoon met een handicap zijn ingeschreven bij het Vlaams Fonds een gratis netabonnement te verschaffen bij De Lijn. Positief hierbij is de gedachte dat het verlagen van financiële drempels de toegankelijkheid misschien kan bevorderen.

Mevrouw de minister, wat is de stand van zaken inzake de toepassing van de Europese regelgeving? Hoe ver is die reeds in Vlaanderen in de praktijk geïmplementeerd inzake gelijke kansen op het vlak van arbeid en werk voor personen met een visuele handicap? Welke inspanningen zijn er vanuit het departement Gelijke Kansen geleverd om de moeilijkheden die personen met een visuele handicap ondervinden bij het openbaar vervoer weg te werken of minstens te verbeteren?

U sponsort de dienst die websites toegankelijk maakt voor personen met een visuele handicap. Volgens gegevens waarover ik beschik, blijkt het niet zo moeilijk te zijn om webpagina's te ontwerpen die ook toegankelijk zijn voor personen met een visuele handicap.

Het zou immers niet gaan om speciale nieuwe technieken of programmeertalen, maar om oog voor details. Er bestaan richtlijnen voor het maken van toegankelijke webpagina's, waarbij de belangrijkste aandachtspunten worden opgesomd. Die zijn gebaseerd op de standaarden die het world wide web-consortium ontwikkelt voor websites. Ze hebben oog voor personen met een visuele handicap, waardoor voor hen de toegang tot het internet mogelijk wordt gemaakt. Daarenboven zijn er ook bedrijven die hierin zijn gespecialiseerd.

Mevrouw de minister, welke inspanningen zijn er op dat vlak reeds geleverd? Werkt u samen met die gespecialiseerde bedrijven? Wat is de stand van zaken over de toegankelijkheid van de website in het kader van de regelingen voor openbaar vervoer voor personen met een visuele handicap?

De voorzitter: Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels: Mevrouw de voorzitter, mevrouw Dillen, u gaat in op drie belangrijke thema's: tewerkstelling, mobiliteit en virtuele mobiliteit. De begeleiding van personen met een handicap bij het vinden van werk, behoort tot de bevoegdheden van de VDAB en van het Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap. Minister Landuyt en ikzelf hebben dus elk onze bevoegdheid.

In het kader van een beter bestuurlijk beleid bestaan er plannen om het deel tewerkstelling dat onder het Vlaams Fonds ressorteert, volledig over te hevelen naar Arbeid en Tewerkstelling. Tot nader order blijven beide ministers bevoegd voor de tewerkstelling van personen met een handicap. We werken samen met de Vlaamse sociale partners, het Vesoc, aan de realisatie van de Europese richtsnoeren inzake gelijke kansen op arbeid voor personen met een handicap. We proberen samen het respectieve Europees beleid in Vlaanderen gestalte te geven.

Personen met een handicap kunnen zich voor werk of een beroepsopleiding wenden tot de VDAB of de lokale werkwinkel in hun buurt. Na een eerste screening brengen zij de werkzoekende in contact met de dienst voor arbeidstrajectbegeleiding, de ATB-dienst. Uiteraard kunnen werkzoekenden met een handicap zich ook rechtstreeks tot een ATB-dienst wenden. De ATB-dienst, die wordt gefinancierd door het Vlaams Fonds, stippelt samen met de persoon met een handicap een individueel traject uit naar een plaats op de arbeidsmarkt. Meestal houdt dat ook een aanvraag voor een bijdrage door het Vlaams Fonds in.

Vogels

Het Vlaams Fonds subsidieert extra voor vorming, opleiding of tewerkstelling en biedt hulp bij diverse opleidingsvormen. Voor iemand die bij een ATB-bureau terecht komt, zoekt men eerst naar de mogelijkheden op de arbeidsmarkt, aangepast aan de handicap van de persoon in kwestie. Dan wordt een bepaalde opleiding gekozen. Die persoon kan de opleiding volgen met een financiële ondersteuning van het Vlaams Fonds. Na de opleiding is er een individuele ondersteuning aan werknemers met een handicap op de werkvloer. Er zijn drie tegemoetkomingen aan werkgevers die personen met een handicap tewerkstellen, de zogenaamde CAO 26. Er is ook toegang tot beschutte tewerkstelling in een beschutte werkplaats. In bepaalde situaties kan het Fonds tegemoetkomen in de onkosten voor het vervoer naar en van het werk van een persoon met een handicap. Ten slotte bestaat de mogelijkheid tot begeleid werken voor wie arbeidsmatig actief wenst te zijn, maar toch het productieniveau in een beschutte werkplaats niet aankan. Dat zijn zes instrumenten in het Vlaams Fonds die middelen hebben om personen met een handicap te werk te stellen op de gewone arbeidsmarkt of in de beschutte tewerkstelling.

Om van die vormen van bijstand te kunnen genieten, moet de persoon bij het Vlaams Fonds ingeschreven zijn, en toegang hebben tot haar dienstverlening via het PEC, de Provinciale Evaluatiecommissie.

Zoals vaak is de evolutie van de tewerkstelling van personen met een handicap op de reguliere arbeidsmarkt sterk conjunctureel gebonden. Op het moment van grote schaarste op de arbeidsmarkt worden die mensen als eerste van die arbeidsmarkt gestoten. We proberen ook met andere vormen, zoals goede praktijkvoorbeelden van deze tewerkstelling, de vooroordelen ten aanzien van personen met een handicap weg te werken. Dat zal nog een hele lange en moeilijke weg zijn.

Het Centrum voor Beroepsopleiding en Herscholing van Visueel Gehandicapten in Brussel wordt door het Vlaams Fonds erkend en gesubsidieerd. Het centrum heeft een traditie en een specifieke knowhow opgebouwd inzake de begeleiding, de beroepsopleiding en de tewerkstelling van personen met een visuele handicap.

Mobiliteit is in de eerste plaats een bevoegdheid van minister Stevaert. Het is ook ons standpunt dat in het kader van het decreet over de basismobiliteit, er maximaal moet worden gezocht naar de

toegankelijkheid van het regulier openbaar vervoer voor personen met een handicap. Gisteren nog kwam dat ter sprake in het actualiteitenplan van de NMBS om een aantal stations eindelijk aan te passen voor personen met een visuele handicap.

Bij beslissing van de Vlaamse regering werd ik belast met de organisatie en gedeeltelijke subsidiëring van supplementair aangepast vervoer, dat zich richt tot de personen voor wie het door een specifieke handicap fysiek onmogelijk is om het regulier aanbod te gebruiken. In hoofdzaak gaat het om elektronische-rolstoelgebruikers. De kosten om alle openbare voertuigen toegankelijk te maken, zijn niet evenredig met het aantal personen met een dergelijke rolstoel. Er blijft dus een restcategorie die geen gebruik kan maken van het openbaar vervoer. De organisatie van de mobiliteit voor die categorie is dus aan mij toegewezen.

In 2001 werd 858.000 euro ingeschreven op de begroting van Gelijke Kansen Vlaanderen. Dat bedrag werd dit jaar gehandhaafd. Met dit budget werden vorig jaar tien initiatieven voor aangepast vervoer erkend. De bedoeling is dat daarrond een netwerk wordt uitgebouwd. Vanuit dat netwerk zullen we stapsgewijs proberen de onbediende stedelijke gebieden van Vlaanderen voor die specifieke categorie van personen met een handicap toegankelijk te maken, door de speciaal erkende organisaties die zich toeleggen op het vervoer van die categorie van personen met een handicap.

We zullen hiervoor zeer nauw samenwerken met de provinciale afdelingen van De Lijn, die als een soort van centrale dispatching zouden optreden, ook voor personen met een handicap. Indien nodig wordt doorverwezen naar de gespecialiseerde vervoernetwerken. Op dit moment doen we wetenschappelijk onderzoek naar de reële vervoersbehoeften van personen met een handicap. Ook personen met een visuele handicap worden als doelgroep in dat onderzoek betrokken. We verwachten de resultaten tegen de maand april 2002 en zullen op basis hiervan het huidige subsidiereglement evalueren.

Wat de toegang tot de media betreft, heeft Gelijke Kansen Vlaanderen voor het tweede jaar op rij het project van Blindenzorg Licht en Liefde gesubsidieerd. Doelstelling van het project is het toegankelijk maken van internet voor personen met een visuele handicap. In een eerste fase werd aan de samenstelling en ruime verspreiding van een praktische brochure gewerkt. Het is niet zo moeilijk om een website toegankelijk te maken voor personen met een visuele handicap. Het komt erop aan vol-

Vogels

doende kleurencontrast te respecteren en geen pictogrammen te gebruiken zonder tekstverklaring eronder te plaatsen. Deze kunnen immers niet via een brailregel worden vertaald. Mits kleine inspanningen en voldoende aandacht, zijn heel wat websites met weinig geld voor blinden en slechtzienden toegankelijk.

In de tweede fase van het onderzoek wordt het accent op het screenen van een aantal websites van de overheid gelegd. Het is de bedoeling om, via concrete feedback van deze screening, de websitebeheerders van de overheidssites duidelijk te maken welke aanpassingen ze moeten doen om de toegankelijkheid voor personen met een visuele handicap te garanderen. Men heeft zich over de websites van De Lijn gebogen. Er wordt voor de toepassing van de regels wel gerekend op het engagement van de websitebeheerders. Het screenen kan niet worden verplicht. Tot nu toe werden nog geen wijzigingen aangebracht. Ik verwijs naar minister Stevaert die hiervoor bevoegd is. Ik zal hem hierover nogmaals aanspreken, zodat de websites van De Lijn worden aangepast.

Er zijn leden van deze commissie die hun website hebben aangepast aan de directieven van de Brailleliga, zoals mevrouw Heeren en Becq. Onze website voor Gelijke kansen is ook al aangepast.

Mevrouw Marijke Dillen : Ik dank de minister voor haar uitgebreide antwoord. Het jaar 2003 is door de Europese Commissie uitgeroepen als internationaal jaar voor personen met een handicap. Het zou nuttig zijn om in deze commissie van gedachten te wisselen, dit jaar voor te bereiden en te overleggen welke inbreng de Vlaamse Gemeenschap zal doen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het tekort aan opvangplaatsen voor druggebruikers

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van den Eynde tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het tekort aan opvangplaatsen voor druggebruikers.

Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mevrouw de minister, de voorbije maand trokken twee Antwerpse opvangcentra voor druggebruikers aan de alarmbel. De twee centra, Free Clinic en De Sleutel, kunnen de stroom van hulpzoekenden niet meer aan. Mensen worden doorverwezen naar andere centra of naar artsen, waarvan ze weten dat ze methadon voorschrijven. Ook het aantal opvangplaatsen in andere opvangcentra in Antwerpen is afgenomen. Volgens de Antwerpse woordvoerder van het straathoekoverleg, moeten de Vlaamse en federale overheid ingrijpen omdat een grootstad zoals Antwerpen problemen aantrekt. Hij meent dat zowel de federale als de Vlaamse overheid niets wilden ondernemen om van Antwerpen een zorgzame stad te maken. De noodoproep was zo indrukwekkend dat ik deze vraag stel.

Hoe ziet de minister concreet een oplossing voor het tekort aan opvangplaatsen in de twee Antwerpse opvangcentra voor druggebruikers ? Heeft de minister reeds afspraken gemaakt met de federale regering, namelijk met minister Vandenbroucke, om het aantal opvangplaatsen in Antwerpen voor ambulante opvang uit te breiden ? Free Clinic heeft anderhalf jaar geleden een erkenning aangevraagd voor een bijkomende opvang van 150 plaatsen. Zij hebben nog steeds geen antwoord van de federale regering gekregen.

Stelt men ook een tekort aan opvangplaatsen vast in opvangcentra in andere steden ? Hoe gaat de minister hiermee om ?

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Het is inderdaad zo dat de twee ambulante opvangcentra die in Antwerpen met problematische druggebruikers werken, namelijk Free Clinic en dagcentrum De Sleutel, de stroom van cliënten niet meer aankunnen. Ze hebben sinds november 2001 een cliëntenstop afgekondigd voor wie voor een methadonprogramma wil inschrijven, omdat het aantal cliënten de maximumgrens van hun erkende capaciteit zwaar overschrijdt. Uitzondering wordt gemaakt voor hoogrisicogroepen, zoals zwangere vrouwen en HIV-positieven. De grootstad Antwerpen oefent een grote aantrekkingskracht uit op druggebruikers. Bij methadongebruikers is er bovendien niet veel uitstroom omdat zij lang in dat programma blijven zitten. Er komen weinig plaatsen vrij en er is nood aan nieuwe opvang.

Vogels

De thematiek behoort tot de bevoegdheid van de federale overheid, zowel Free Clinic als De Sleutel werken met RIZIV-conventies. De capaciteit van beide centra is daarin vastgelegd. Een uitbreiding van hun capaciteit is in het kader van het RIZIV bepleit. De federale overheid gaf vorig jaar de opdracht om de werking van de MSOC's (Medisch-sociale centra) in België te evalueren. Het was de bedoeling gegevens te verzamelen om de conventie met de MSOC's te begrijpen en eventueel uit te breiden. Eind 2001 werd de evaluatie afgerond. Op dit moment werkt men op het kabinet voor Sociale Zaken uit hoe de middelen kunnen worden gehoriorienteerd en uitgebreid. Deze uitbreiding is voorzien omdat ze is opgenomen in het budget dat de federale drugnota begeleidt.

De uitbreiding van de dagcentra die met een Riziv-conventie werken, behoort ook tot de mogelijkheden. Men verwacht een beslissing tegen april of mei 2002. Daarnaast voorziet de federale drugnota in de oprichting van zorgcircuits binnen de verslavingszorg. Deze zorgcircuits moeten een betere doorstroming van cliënten binnen de hulpverleningsvoorzieningen bewerkstelligen, zodat nieuwe cliënten en risicogroepen steeds binnen de MSOC's terecht kunnen. Concreet betekent dit, bijvoorbeeld, dat men onder strikte begeleiding binnen het MSOC een methadonkuur opstart, maar op termijn, eens de behandeling is gestabiliseerd, wordt doorverwezen naar huisartsen.

In de loop van 2002 zou dit actiepoint worden opgestart. Op dat moment staat de samenwerking tussen de federaal gefinancierde en de Vlaamse diensten vanzelfsprekend op de agenda. In andere steden is de situatie anders. Alle Vlaamse MSOC's hebben een aanvraag tot uitbreiding ingediend bij het Riziv. Vlaams Brabant, dat op dit ogenblik geen MSOC heeft, heeft een eerste erkenning aangevraagd. De uitbreidingen van de meeste MSOC's slaan evenwel op een regionale uitbreiding, terwijl dit voor Antwerpen in eerste instantie gaat om een vraag tot uitbreiding van de werking in Antwerpenstad.

De cliëntenstop, zoals die nu van kracht is, bestaat in geen enkele andere MSOC in Vlaanderen. Zij vragen wel uitbreiding naar andere punten in de provincie.

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Ik dank de minister voor haar antwoord.

Ik hoop dat er inderdaad tegen april of mei een oplossing wordt gevonden voor de Antwerpse problemen. Het huidige grote tekort aan opvangplaatsen spreekt boekdelen en bewijst dat de drugproblematiek bijzonder groot is.

Ik durf vanwege u, als minister van Welzijn, ook te rekenen op een degelijk drugpreventiebeleid.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Filip Dewinter tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het eventuele verdere onderzoek naar het verband etnische afkomst en criminaliteit

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Dewinter tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het eventuele verdere onderzoek naar het verband etnische afkomst en criminaliteit.

De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, toen de federale minister van Justitie in december 2001 bekendmaakte dat hij geen verdere onderzoeken zou laten uitvoeren naar het verband tussen etnische afkomst en criminaliteit, hebt u onmiddellijk verklaard dat u het initiatief zou overnemen – eventueel met andere accenten – en dat u daartoe de nodige middelen ter beschikking zou stellen. Sinds december 2001 hebben we daarover echter niet veel meer gehoord. Daarom had ik graag van u vernomen hoe het nu staat. Men heeft me immers toegefluisterd dat u ondertussen van het initiatief zou hebben afgezien. Eigenlijk zou dat mij verwonderen, want u hebt in december vrij hard op de tafel geklopt en verklaard het nodige te zullen doen.

Hoe ver staat u ? Werd de opdracht reeds gegeven ? Wat zal die opdracht precies inhouden ? Komt mevrouw Van San opnieuw aan de orde of wordt het iemand anders ? Kunt u wat meer toelichting geven ?

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Op uw korte vraag zal ik een kort antwoord geven.

Het rapport Van San was in verschillende delen onderverdeeld. Een eerste deel, dat afgerond was, ging over een registratie van crimineel gedrag en over het verband tussen de etnische afkomst en de aard van het crimineel gedrag. Het tweede deel ging over de bevraging van de daders, dus over het waarom van dat soort crimineel gedrag.

Mevrouw Van San heeft op dat vlak in Nederland nogal wat autoriteit verworven. Zij heeft een aantal interessante redenen blootgelegd die belangrijk zijn om preventief te kunnen optreden. Als voorbeeld geef ik jongeren van Molukse origine die een bijzonder assertieve opvoeding hebben gekregen. Daarbij wordt hen verteld dat ze moeten slaan als ze geplaagd worden. Deden ze dat niet, dan dreigen ze er thuis nog een pak slaag bovenop te krijgen. Dit had als gevolg dat die jongeren in Nederland, als ze geplaagd werden, er op los begonnen te slaan. Dit werd dan in Nederland niet geïnterpreteerd als een vorm van zelfverdediging, maar wel als een vorm van agressief en crimineel gedrag. Als men echter weet dat dit voor een stuk cultureel bepaald is, dan kan men daarop inspelen in het integratiebeleid. Dit is maar één voorbeeld waarmee ik wil aantonen dat door het onderzoek dat mevrouw Van San in Nederland uitgevoerd heeft, een aantal bijzonder pertinente en essentiële cultureel bepaalde gegevens aangeleverd zijn die waardevol zijn om een efficiënt preventie- en delinquentiebeleid te kunnen voeren.

Dit is de reden waarom we contact hebben opgenomen met mevrouw Van San, waarmee ik u tegelijkertijd bevestig dat we haar inderdaad hebben gezien en gesproken. Ik heb haar gevraagd wat de bedoeling was van het tweede deel en of zij het zag zitten om een dergelijk onderzoek uit te voeren voor de doelgroep die ons aanbelangt, namelijk de delinquente jongeren. Zij heeft mij toen een nota beloofd die ik ondertussen heb ontvangen. Die nota ging over de mogelijkheden om hetzelfde onderzoek te vertalen naar de jongeren. Momenteel wordt deze nota bekeken met de bedoeling daarvoor een aanbestedingsprocedure uit te schrijven. U weet immers dat ik daartoe verplicht ben in het kader van de wetgeving op openbare aanbestedingen. Dit betekent dus dat ik die opdracht moet verwerken in een breed aangekondigde onderzoeksopdracht waarop alle geïnteresseerden kunnen inschrijven. Ik ben dus wel degelijk van plan daarmee door te gaan. De aanbesteding zal moeten uitwijzen wie de beste kracht wordt om het onderzoek uit te voeren.

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Mevrouw de minister, we hebben u reeds gefeliciteerd met uw intentie om het onderzoek voort te zetten. Die felicitaties wens ik vandaag nogmaals te herhalen. Als die felicitaties van onze kant komen, dan weet u dat ze ook gemeend zijn.

Ik hoop evenwel dat de opdracht niet de bedoeling heeft om het onderzoek in een bepaalde richting te sturen, maar dat u de onderzoekers de kans zult geven om hun ding in volle objectiviteit en vrijheid te doen, zonder reeds vooraf bepaalde conclusies te willen neerschrijven. Dit zeg ik enkel bij wijze van schot voor de boeg. Ik gun u het voordeel van de twijfel en we zullen wel zien wat in de opdracht staat eenmaal die uitgeschreven is.

We zullen dan ook zien in hoeverre mevrouw Van San niet al te veel aan handen en voeten gebonden is. U moet immers weten dat ik haar Nederlandse rapporten aandachtig heb gelezen. Ik vond haar conclusies bijzonder interessant. Niet alleen de conclusies uit het deel dat handelde over registratie, cijfers en tabellen, maar ook de conclusies die achteraf zijn gekomen. Al die conclusies kunnen bijzonder nuttig zijn voor het debat dat we hierover ook in Vlaanderen moeten voeren.

De voorzitter : Het incident is geloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de kinderopvang in de gesubsidieerde sector

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van den Eynde tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de kinderopvang in de gesubsidieerde sector.

Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mevrouw de minister, in het beleidsplan voor kinderopvang hebt u gekozen voor een tweesporenbeleid. Enerzijds opteert u voor een toename van het aantal opvangplaatsen in de gesubsidieerde sector, anderzijds kiest u ervoor om ook de particuliere sector aan te sporen tot het creëren van nieuwe opvangplaatsen. De raad van bestuur van Kind&Gezin

Van den Eynde

neemt in dit verband bij het begin van elk jaar een principiële beslissing over het aantal plaatsen in de gesubsidieerde sector. 2.500 plaatsen werden vooropgesteld, doch voor 2001 werden er 350 bijkomende kinderopvangplaatsen gecreëerd in de kinderdagverblijven en 650 in de dienst voor onthaalgezinnen. In de particuliere opvanginstellingen werden 1.500 bijkomende opvangplaatsen geteld.

De OCMW's krijgen steeds minder subsidies en proberen toch dezelfde dienstverlening aan de bevolking te garanderen. Ook de gemeenten krijgen het in financieel opzicht steeds moeilijker. Ik denk hierbij aan de Vlarew-wetgeving voor zwembaden die een serieuze hap uit de begroting heeft opgeslorpt, en aan de politiehervormingen die eveneens een meerkost betekenen voor de gemeenten. Hierdoor zullen gemeentebesturen – gezien hun minder rooskleurige financiële toestand – minder geneigd zijn om de gemeentelijke toelagen aan het OCMW te verhogen. Dit leidt tot grote besparingsacties, ook en vooral in de OCMW's.

Nu blijkt dat in de gemeente Kontich besparingen worden doorgevoerd in de kinderkribbe. In het kinderdagverblijf 't Brugske wordt een afdeling gesloten. Dit betekent dat het aantal kinderen die in de kinderkribbe opgevangen kunnen worden, met 16 vermindert. Nochtans bestaan er nog steeds wachtlijsten om kindjes in deze kribbe te kunnen opvangen. De vraag is dus nog steeds groot, maar het aanbod wordt verminderd. Dit alles als gevolg van besparingen.

Is het volgens u aangewezen dat OCMW's besparingen doorvoeren in de kinderopvang, terwijl er een tekort is aan kinderopvang in Vlaanderen? Strookt de afbouw van een openbare kinderkribbe met uw beleidsplan? Hoe zult u hiermee omgaan? Op welke manier wilt u de kinderkribben van OCMW's in de toekomst financieel ondersteunen, gezien hun hoge werkingskosten die volgens hen onvoldoende gesubsidieerd worden door Kind&Gezin?

Sta me toe nog even het volgende cijfer mee te geven: de kinderkribbe in Kontich kost per kinderopvangplaats 5.060,77 euro aan de Kontichse gemeenschap.

De voorzitter : Mevrouw Van Den Heuvel heeft het woord.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : Ook ik ben op de hoogte van de plannen van het gemeentebestuur

van Kontich. Om een of andere financiële reden wil dat bestuur een aantal besparingen doorvoeren en onder meer aan het OCMW van Kontich opleggen. Er zijn dus niet alleen de besparingen in het kinderdagverblijf. Er zijn zelfs plannen om de prijzen van de schoonmaakhulp op te drijven. Ook de thuiszorgtoelage voor zwaar behoevenden zou zo goed als afgeschaft worden.

De subsidies aan privé-diensten voor gezins- en jaardenhulp vanuit de lokale overheid zouden afnemen. Het leerwerkatelier van langdurig werklozen zou ook worden stopgezet. Ik weet dat bevriende fracties een aantal zaken ongedaan willen maken. Het zou dus een zeer omstreden beslissing zijn. Van de kinderdagverblijven zou men zelfs een derde van de geplande plaatsen afschaffen. Dat is heel jammer. We hebben daarstraks nog gediscussieerd over het geboorteaantal, kindervensen, enzovoort. We zijn overtuigd van het belang van kinderopvangplaatsen om het geboortepil te behouden of, beter nog, te laten stijgen.

Als die beslissing over de autonomie van lokale besturen wordt genomen, zou dat een slecht voorbeeld zijn, omdat in heel die besluitvorming de zwakkere groepen uit de boot dreigen te vallen. Ik sluit me dus aan bij de vraagsteller.

De voorzitter : Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Ik stel vast dat heel wat jonge mensen met een kindervens moeilijk kinderopvang vinden. Vaak moet men zich al bij het begin van de zwangerschap inschrijven, laat staan dat men nog een keuze zou hebben. Ik ondersteun de vraag om organisaties extra te stimuleren en middelen te geven om meer plaatsen voor kinderopvang in de gesubsidieerde sector te organiseren.

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Mevrouw de voorzitter, het gaat over een zeer plaatselijk dossier. De uitbreiding van de plaatselijke kinderopvang is bezig. In 2001 zijn de vooropgestelde 1.500 plaatsen in de particuliere sector ruimschoots gehaald. Er zijn ook meer dan 1.000 plaatsen in de maak door het toekennen van een principiële akkoord aan diensten voor opvanggezinnen en kinderdagverblijven. Een geval dat nog niet is gerealiseerd, kan het totale plan voor kinderopvang niet in gevaar brengen.

Navraag bij K&G leert mij dat het OCMW van Kontich formeel nog geen enkel signaal heeft gege-

Vogels

ven over een mogelijke afbouw. Vermits het om een gesubsidieerd kinderdagverblijf gaat, moet een afbouw worden gemeld. Op dit moment hebben wij daarover nog niets vernomen.

U zult begrijpen dat het voor mij onmogelijk is op de specifieke situatie in Kontich in te gaan, zolang ik formeel nog geen beslissing over een mogelijke afbouw heb vernomen. Ik zou het betreuren als men in een gemeente bespaart op kinderopvang, omdat dat steeds meer een collectieve verantwoordelijkheid is van de lokale en de Vlaamse overheid. De lokale overlegraden moeten de nood detecteren. Als ik het goed begrijp, is die nood in Kontich niet gelenigd. Het zou jammer zijn als men aan een afbouw denkt.

Het zou, vervolgens, niet eerlijk zijn te zeggen dat de subsidiëring van de kinderdagverblijven ontoereikend is, omdat de Vlaamse Intersectorale Akkoorden een belangrijke impuls hebben gegeven aan de leefbaarheid en de versterking van de positie van de openbare kinderdagverblijven. Sinds de toepassing van de richtlijn-Kelchtermans was er een verschil tussen de gesubsidieerde loonkost door de Vlaamse overheid, en de loonkost die op basis van die richtlijn in de gemeente werd bepaald.

Door de loonharmonisering door de VIA zijn de lonen van de kinderverzorgsters die in de gesubsidieerde vrije sector werkten, opgetrokken tot een hoger loonniveau. Dat betekent dat ook die gemeentelijke kinderdagverblijven meer subsidies ontvangen voor hun personeel. Het tekort kan, in tegenstelling tot dat in andere sectoren, zoals ziekenhuizen, minder op het gemeentebudget wegen. De openbare kinderdagverblijven worden dank zij het VIA beter gesubsidieerd. Er is dus geen reden om af te bouwen.

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen van den Eynde : Ik wil niet alles op een hoop gooien, zoals mevrouw Van Den Heuvel dat doet. Het leerwerkatelier kan toch op de steun rekenen van de voltallige gemeenteraad en het OCMW. Langlopende projecten moet soms wel nieuw leven worden ingeblazen.

Er is echter ook een ander probleem. Het aantal door de openbare besturen gesubsidieerde kinderopvangplaatsen in het Antwerpse is relatief laag. Het OCMW van Kontich heeft als één van de weinige gemeenten in die regio twee opvangcentra in beheer. Dat kost ook veel. Blijkbaar was de kinderkribbe vroeger niet erkend door K&G. Achteraf werd deze wel erkend, maar zorgde de verloning van de kinderverzorgsters bij de RSZ en het bijzonder kinderbijslagfonds voor problemen. Kontich heeft daardoor nog steeds minder inkomsten. Het OCMW van Kontich moet elk jaar ongeveer 400.000 euro ophoesten om de kinderkribben te kunnen blijven onderhouden. Enerzijds moet er voldoende opvang worden aangeboden, anderzijds moeten ook de kosten worden betaald.

Minister Mieke Vogels : Gemeenten roepen altijd om lokale autonomie. De gemeente kan via haar belastingen eigen politieke prioriteiten leggen. Voor zover ik weet, is Kontich niet de armste gemeente van het arrondissement Antwerpen. Het hangt er dus vanaf welke prioriteiten men daar legt.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.02 uur.*
